

DROGA CIERPLIWOŚCI W DUCHU ŚWIĘTYM

(pieszo lub rowerem, ok. 12 km w jedną stronę)

Głuszyna → Rogalin lub Rogalin → Głuszyna

A. Inspiracja: Nowenna do Ducha Świętego ks. Mirosława Piątkowskiego SVD, oparta na „Koronce ku czci Ducha Świętego” oraz cytacie biblijnym: „Owoce zaś ducha jest: miłość, radość, pokój, cierpliwość, uprzejmość, dobroć, wierność, łagodność, opanowanie. Przeciw takim [cnotom] nie ma Prawa” (Gal 5, 22-23) <https://www.verbinum.pl/refleksyjno-medytacyjne/129-nowenna-do-ducha-swietego.html>

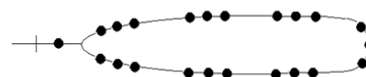
B. Cele: Drogi Ducha Świętego są przeznaczone do pielgrzymowania indywidualnego (pieszo lub rowerem), by modlić się do Ducha Świętego o 7 darów (mądrość, rozum, radę, męstwo, umiejętność, pobożność i bojaźń Bożą) i 9 owoców, wielbić Boga za Jego miłość i piękno Stworzenia, popularyzować encyklikę *Laudato si'* papieża Franciszka, podnosić świadomość ekologiczną, a także chronić bioróżnorodność, Rogaliński Park Krajobrazowy oraz Rogalin jako Pomnik Historii (*patrz ostatnia strona*).

C. Zasady

- Sprzątamy po sobie (i po innych, jak się da).
- Nie zbaczamy ze szlaków, by nie niszczyć upraw (pola, łąki, sady itp.).
- Nie niszczymy roślinności ani ściółki leśnej.
- Kwiaty podziwiamy, lecz nie zrywamy.
- Nie jemy owoców itp., których nie znamy.
- Nie zabieramy do domu dzikich zwierząt (piskląt, sarenek, jeży itp.).
- Nie zabijamy ani nie płoszymy zwierząt głośnym zachowaniem.
- Nie niszczymy nor ani innych schronień i miejsc rozrodu zwierząt.
- Nie palimy ognisk, nie zniekształcamy rzeźby terenu ani zbiorników wodnych.
- Nie pijemy alkoholu, nie palimy papierosów (dla zdrowia i środowiska: ochrona przed zanieczyszczeniem i pożarem).
- Rzadko korzystamy z telefonu (by nie zakłócać ciszy i odpocząć od ekranu).
- Wjazd na Łęgi Rogalińskie motocyklem, samochodem, quadem itp. jest zakazany (nie dotyczy dojazdu rolników na pola).
- Na odcinkach prowadzących szosą idziemy lewą stroną, z elementami odbłaskowymi.

Spis ekwipunku:

- ✓ wydruk „Podsumowania” i opisu szlaku (<https://www.rogalin.archpoznan.pl/drogi/>)
- ✓ wygodne obuwie i ubiór dostosowany do pogody
- ✓ zapas jedzenia i picia (najlepiej w pojemnikach wielorazowego użytku)
- ✓ różaniec i/lub Koronka Pokoju

- ✓ zeszyt w twardej okładce (do notatek, piórek itp.)
- ✓ worek na śmieci i rękawice robocze (najlepiej wielorazowego użytku, do zadania duchowego)
- ✓ papier toaletowy, najlepiej szary (nie wilgotne chusteczki, które się nie rozkładają!), łopatką
- ✓ butelka z wodą do mycia rąk, płukania owoców itp.
- ✓ kawałek folii piankowej (lub zwykłej), by móc usiąść albo położyć się na mokrej trawie itp.

D. Zadania duchowe

1. Adoracja Najświętszego Sakramentu (jeśli jest taka możliwość).
2. Koronka ku czci Ducha Świętego (jednorazowo lub jako część nowenny „owocowej” do Ducha Świętego, patrz „Podsumowanie”, <https://www.rogalin.archpoznan.pl/drogi/>).
3. Rozważanie fragmentów Pisma Świętego dotyczących cierpliwości:
 - „Niech moc Jego chwały w pełni was umacnia do [okazywania] wszelkiego rodzaju cierpliwości i stałości.” (Kol 1,11)
 - „Miłość cierpliwa jest, łaskawa jest. Miłość nie zazdrości, nie szuka poklasku, nie unosi się pychą” (1 Kor 13,4)
 - „A może gardzisz bogactwem dobroci, cierpliwości i wielkoduszności Jego, nie chcąc wiedzieć, że dobroć Boża chce cię przywieść do nawrócenia?” (Rz 2,4)
 - „abyście postępowali w sposób godny powołania, jakim zostaliście wezwani, z całą pokorą i cichością, z cierpliwością, znosząc siebie nawzajem w miłości” (Ef 4, 1-2)
 - „okazujemy się sługami Boga przez wszystko: przez wielką cierpliwość, wśród utrapień, przeciwności i ucisków”, (2 Kor 6,4)
 - „Jako więc wybrańcy Boży – święci i umiłowani – obleczcie się w serdeczne miłosierdzie, dobroć, pokorę, cichość, cierpliwość” (Kol 3,12)
 - „abyście nie stali się ospałymi, ale naśladowali tych, którzy przez wiarę i cierpliwość stają się dziedzicami obietnic.” (Hbr 6,12)
 - „głoś naukę, nastawaj w porę, nie w porę, [w razie potrzeby] wykaż błąd, poucz, podnieś na duchu z całą cierpliwością, ilekroć nauczasz” (2 Tm 4,2)
 - „Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Uczcie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28,19-20)
4. Podziwianie i kontemplowanie piękna Bożego Stworzenia, z wykorzystaniem różnych zmysłów. Dziękowanie Bogu za jego miłość i za przyrodę, którą dał nam pod opiekę.
5. Pieśń Słoneczna św. Franciszka z Asyżu: „Laudato si’ o mi Signore” („O Panie mój, bądź pochwalony”, refren lub całość: <http://sylwekszweda.pl/www/php/showsong.php?id=1800>)
6. Rozważanie fragmentów ekologicznej encykliki *Laudato si’* papieża Franciszka (https://www.vatican.va/content/dam/francesco/pdf/encyclicals/documents/papa-francesco_20150524_enciclica-laudato-si_pl.pdf), np. o cierpliwości i ekologii integralnej:

str. 4: „w roku 1971, błogosławiony papież Paweł VI odniósł się do problematyki ekologicznej, wskazując na kryzys, będący «dramatyczną konsekwencją» niekontrolowanej działalności człowieka, który «wskutek nierozważnego wykorzystywania przyrody powoduje niebezpieczeństwo jej zniszczenia, oraz że z kolei on sam padnie ofiarą tej degradacji».” (Paweł VI, List apost. Octogesima adveniens (14 maja 1971), 21: AAS 63 (1971), 416–417)

str. 5: papież Franciszek cytuje Pawła VI „najbardziej niezwykle postępy naukowe, najbardziej niesamowite osiągnięcia techniczne, najcudowniejszy rozwój gospodarczy, jeśli nie łączą się z autentycznym postępem społecznym i moralnym, w ostatecznym rachunku zwracają się przeciw człowiekowi” (Paweł VI, Przemówienie do FAO z okazji 25. rocznicy jej powstania (16 listopada 1970): AAS 62 (1970), 833.)

str. 13-14 „Niestety, wiele wysiłków na rzecz znalezienia konkretnych rozwiązań kryzysu ekologicznego zostało zmarnowanych nie tylko przez moźnych tego świata, ale również z powodu braku zainteresowania pozostałych. Negacja problemu wynikająca z wygodnej obojętności, rezygnacja lub ślepa wiara w środki techniczne to postawy utrudniające znalezienie właściwych rozwiązań, spotykane nawet wśród wierzących. Potrzebujemy nowej powszechnej solidarności. Jak powiedzieli biskupi Afryki Południowej: «talenty i zaangażowanie każdego z nas są potrzebne do naprawienia szkód spowodowanych przez ludzi w odniesieniu do stworzenia Bożego»” (Konferencja Episkopatów Katolickich Południowej Afryki, Pastoral Statement on the Environmental Crisis, 5 września 1999.)

str. 179: „Przykład świętej Teresy z Lisieux zachęca nas do praktykowania małej drogi miłości, by nie przegapić okazji do dobrego słowa, uśmiechu, każdego małego gestu, zasiewającego pokój i przyjaźń. Na ekologię integralną składają się również proste codzienne gesty, przełamujące logikę przemocy, wyzysku, egoizmu.”

7. Inne modlitwy do wyboru, odmawiane podczas postoj u lub w drodze (dbając o postawę: głowa do góry, plecy proste):

- Droga Krzyżowa (patrz: stacje w opisie szlaku)
- Anioł Pański o 12.00 (<https://modlitwarozancowa.pl/modlitwy/aniol-panski>)
- Koronka do Miłosierdzia Bożego o 15.00 (<https://www.poznan-jezuici.pl/formacja/jak-odmawiac-koronke-do-bozego-milosierdzia>)
- Modlitwa za zmarłych: „Wieczny odpoczynek racz dać Panie, a światłość wiekuista niechaj jej/mu/im świeci”
- Modlitwa na różańcu, np. tajemnica Zesłania Ducha Świętego lub wszystkie tajemnice chwalebne (Zmartwychwstanie, Wniebowstąpienie, Zesłanie Ducha Świętego, Wniebowzięcie NMP, Ukoronowanie NMP)

8. Dobre uczynki

- Jeśli spotkasz kogoś w potrzebie, pomóż mu w miarę możliwości (także np. ślimakowi, który próbuje przejść przez drogę ☺).
- Jeśli spotkasz kogoś smutnego, wysłuchaj go (gdy ma ochotę rozmawiać).
- Jeśli wędrując zobaczysz, że dzieje się coś złego, interweniuj w miarę możliwości (np. pozbieraj rozrzucone śmieci i zabierz ze sobą).

9. **Postanowienie: gotowość stałego nawracania się, zastąpienie złego nawyku dobrym** (np. obserwowanie ptaków za oknem i na spacerach, zamiast przesiadywania przed telewizorem).

E. Opis przebiegu szlaku i mapa

UWAGI: Okolice Rogalina to wyjątkowo cenne obszary Natura 2000 i Rogalińskiego Parku Krajobrazowego, zachowane w dużej mierze dzięki staraniom rodu Raczyńskich. Szanujmy je i chrońmy. Szlak częściowo przebiega [Drogą św. Jakuba \(Camino, wielkopolski etap 7. Poznań Głuszyna – Żabno\)](#), oznaczoną logo z muszlą św. Jakuba, oraz [czerwonym szlakiem turystycznym](#), który jest słabo oznaczony w terenie.

Stacja I: kościół pw. Św. Jakuba

Po wyjściu z kościoła idziemy w stronę dzwonnicy i dalej prosto ul. Głuszyna ok. 300 m, po czym skręcamy w prawo w ul. Daszewicką. Idziemy nią prosto ok. 500 m, mijając rzekę Kopel, aż dojdziemy do cmentarza po prawej stronie.

Stacja II: Cmentarz w Głuszynie

Idziemy dalej prosto ul. Daszewicką, mijając po prawej stronie pola, a po lewej zabudowania domów jednorodzinnych. Po 700 m dojdziemy do domu jednorodzinnego, który znajduje się przy lesie po prawej stronie. Za lasem przyległym do domu skręcamy w prawo w polną dróżkę.

Stacja III: Skrzyżowanie ul. Daszewickiej z drogą polną

Polną drogą idziemy prosto , mając po prawej stronie skraj lasu, a po lewej pola uprawne. Mijamy dwa skrzyżowania naszej drogi z ul. Gajową, a po 800 m mijamy ul. Leśną, która prowadzi do siedziby Nadleśnictwa Babki.

Stacja IV: Żwirownia

Polną drogą idziemy cały czas prosto, mijając z prawej i lewej strony pola uprawne.

Stacja V: Skrzyżowanie dróg w Kubalinie

Nadal idziemy prosto polną drogą w kierunku miejscowości Głuszyna Leśna, aż do momentu, gdy droga polna przechodzi w asfaltową. Na skrzyżowaniu tych dwóch dróg znajduje się kolejna stacja naszej wędrowki.

Stacja VI: Skrzyżowanie dróg w Głuszynie Leśnej

Po wejściu na drogę asfaltową idziemy nią prosto ok. 1,8 km. Po drodze mijamy nieliczne zabudowania z lewej strony naszego szlaku, m.in. hotel dla psów. Z prawej strony natomiast droga zaczyna się zacieniać, ponieważ wchodzimy w las. Po ok. 600 m dochodzimy do skrzyżowania dróg.

Stacja VII: Skrzyżowanie ul. Podleśnej i Wierzbowej

Skręcamy w lewo w ul. Podleśną – drogę gruntową utwardzoną kamieniami. Idziemy prosto ok. 800 m.

Stacja VIII: Skrzyżowanie ul. Podleśnej i Alei Wandy

Na skrzyżowaniu skręcamy w prawo . Dalej idziemy drogą gruntową utwardzoną kamieniami ok. 1 km. Jest to tzw. Aleja Wandy. Po drodze zatrzymujemy się na małym

skrzyżowaniu pośród pól.

Stacja IX: Osada

Dalej idziemy prosto drogą szutrową utwardzoną kamieniami Aleją Wandy. Po drodze mamy możliwość podziwiania pól, skupisk dębów oraz zadrzewień. Po ok. 500 m docieramy do kamienia, który znajduje się po lewej stronie naszego szlaku.

Stacja X: Kamień Aleja Wandy

Naprzeciwko hydroforni, z której okoliczne wsie czerpią wodę, znajduje się tablica upamiętniająca Wandę z rodu Raczyńskich. Idziemy dalej prosto, aż dochodzimy do zabudowań osiedla przy ul. Nowej. Po prawej stronie niedaleko skrzyżowania stoi wysoki krzyż, przy którym jest kolejna stacja naszej drogi.

Stacja XI: Krzyż na ul Nowej.

Musimy cofnąć się do skrzyżowania i skręcić w prawo a po przejściu ok. 200 m kolejny raz skręcamy w prawo .

Po naszej prawej stronie mijamy zabudowania Majątku Rogalin. Po przejściu kolejnych 100 m tym razem skręcamy w lewo w drogę polną i idziemy około 600 m wśród pól w stronę szkoły. Po dojściu do zabudowań szkolnych, które mamy przed sobą, po lewej stronie w głębi znajduje się kolejna stacja.

Stacja XII: Mogiła Powstańców, tzw. Kosynierów.

Kolejna stacja to pamiątkowa mogiła Powstańców z czasu Wiosny Ludów (1848 r.), rekrutujących się głównie z chłopstwa, a poległych w bitwie pod Rogalinem. Kolejny raz

cofamy się i idziemy prosto ul. Poznańską , mijając po lewej stronie zabudowania szkolne a po prawej pole. Idziemy 300 m asfaltem aż do skrzyżowania drogi wojewódzkiej (DW431) z ul. Poznańską.

Po prawej stronie obok skrzyżowania znajduje się kapliczka z wizerunkiem Matki Bożej oraz figurą Chrystusa.

Stacja XIII: Kapliczka murowana.

Przechodzimy na pasach na drugą stronę szosy i schodzimy brukowaną drogą w dół. Po prawej stronie znajdują się zabudowania Muzeum, a po lewej parking samochodowy. Po

przejściu 150 m skręcamy w lewo . Dalej idziemy prosto tzw. Aleją Kasztanową ok. 200 m. Na wzgórzu pokazuje się nam Kościół pw. Św. Marcelina w Rogalinie.

Stacja XIV: Kościół pw. Św. Marcelina

Dotarliśmy do celu Drogi Krzyżowej.

Rogalin → Poznań-Głuszyna

Podgląd mapy: https://mapa.targeo.pl/ROGALIN - POZNAN GLUSZYNA,plan_8UH9Bo9AC8Vnw0Tt1nw21p9k

1. Ruszamy sprzed kościoła pw. św. Marcelina , jadąc aleją kasztanową w kierunku pałacu. Na skrzyżowaniu z brukowaną drogą skręcamy w prawo , kierując się w stronę szosy (droga wojewódzka DW431), którą przechodzimy na pasach. Po prawej stronie przy szosie widzimy ceglana kapliczkę , z wizerunkiem Matki Bożej oraz figurą Chrystusa. Idziemy dalej prosto ul. Poznańską ok. 270 m. Koło szkoły skręcamy w lewo , w aleję prowadzącą do Majątku Rogalin. (Gdybyśmy poszli dalej prosto, zobaczylibyśmy za chwilę XVIII- wieczną kolumnę z figurą Matki Bożej Bolesciwej i symboliczne mogiły kosynierów z 1848 roku ,).)
2. Idziemy niedawno zadrzewioną aleją wśród pól ok. 600 m w stronę Majątku Rogalin. Przed nim skręcamy w prawo , a za chwilę w lewo wzdłuż ogrodzenia Majątku, w stronę budynków mieszkalnych. Po kolejnych ok. 200 m kierujemy się w prawo , w ul. Nową.
3. Idziemy ul. Nową i dalej na wprost, nieco ponad 2 km, aż dotrzemy do skrzyżowania polnych dróg w kształcie litery T. Tam skręcamy w lewo , w ul. Podleśną.
4. Idziemy przez Podlesie, mijając zabudowania po prawej stronie. Po ok. 1,5 m docieramy do kolejnego skrzyżowania polnych dróg w kształcie litery T i tam skręcamy w prawo .
5. Po ok. 2,5 km mijamy Głuszyne Leśną po lewej stronie, a po kolejnym 1,2 m docieramy do zabudowań Kubalina po prawej stronie.
6. Idziemy dalej prosto ok. 2 km przez pola, a potem ok. 1 km przez mozaikę pól i lasów, szlakiem św. Jakuba, aż dotrzemy do ul. Daszewickiej w Głuszyńcu i skręcamy w nią lekko w lewo .
7. Podążamy ul. Daszewicką ok. 600 m, mijając zabudowania po prawej, a po lewej użytki rolne, a potem cmentarz.
8. Docieramy do głównej ul. Głuszyna tuż przy kościele pw. Św. Jakuba , który jest celem naszej wędrówki.

F. Notka redakcyjna

Opisy Rogalińskich Dróg Ducha Świętego opracował Parafialny Zespół Caritas Laudato Si:

- Sylwia Ufnalska (koordynator merytoryczny, redaktor, Droga Dobroci i Uprzejmości)

- Małgorzata Kubiaczyk (koordynator finansowy)
- Gabriela i Tomisław Paciorek (Droga Łagodności, stojaki rowerowe, pieczęć)
- Michał Wójkiewicz (mapy, Drogi Pokoju, Radości i Cierpliwości, gra terenowa)
- Wiesława i Józef Stelmach (Droga Opanowania)
- Agata Nowacka (Droga Opanowania dodatkowy wariant)
- Aneta Kaszewska (Droga Miłości)
- Agnieszka i Janusz Stelmach (Droga Wierności)
- ks. Adam Pawłowski (opiekun Zespołu)

Członkowie Zespołu dołożyli starań, by jak najlepiej opisać szlaki pielgrzymkowe. Każdy może korzystać z udostępnionych materiałów na własną odpowiedzialność.

Dziękujemy Wydawnictwu Verbinum oraz o. Mirosławowi Piątkowskiemu SVD za zgodę na przedruk w „Podsumowaniu” tekstu „Koronki ku czci Ducha Świętego” oraz świadectwa zaczerpniętego z książeczki „Nowenna do Ducha Świętego (z koronką)”, Verbinum 2007. Dziękujemy także za pomoc p. **Piotrowi Wawrzyniakowi**.

Rogalin, wydanie poprawione, październik 2021

© **Michał Wójkiewicz, Sylwia Ufnalska**

Kontakt: wojkiewicz.michal@yahoo.pl, tilia.rogalin@gmail.com

Drukowanie w celach niekomercyjnych dozwolone. Wykorzystywanie w celach komercyjnych wymaga zgody autorów.

Kościół pw. św. Jakuba Apostoła w Poznaniu-Głuszynie (fot. S. Ufnalska):

Rogaliński Park Krajobrazowy ma szczególną wartość przyrodniczą ze względu na wyjątkowo różnorodne i cenne siedliska roślinne (**obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Rogalińska Dolina Warty”** PLH300012) oraz bogatą faunę, m.in. ptaków (**obszar ochrony ptaków Natura 2000 „Ostoja Rogalińska”** PLB300017). Słynie szczególnie ze względu na **pomnikowe dęby Lech, Czech i Rus** (najstarszy dąb w Polsce, ok. 850 lat). Chronione na tym terenie typy siedlisk to zalewane muliste brzegi rzek, ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe, ziołorośla nadrzeczne, łąki selernicowe, niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie, grądy, pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe, łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe. Jednym z najbardziej charakterystycznych siedlisk są **starorzecza** i naturalne zbiorniki wodne. **Flora parku liczy 730 roślin naczyniowych** oraz liczne gatunki mszaków, zaś **fauna obejmuje prawie 300 gatunków chrząszczy** (w tym 15 gatunków chronionych, np. kozioróg dębosz), ponad **200 gatunków ptaków**, ok. **40 gatunków ssaków** i **11 gatunków płazów**. W skład Parku wchodzi **2 rezerwy: Goździk Siny w Grzybnie oraz Krajkowo**. **Największym zagrożeniem** dla przyrody tego terenu jest zaburzenie naturalnego reżimu przepływów Warty i obniżenie poziomu wód gruntowych, a także rozwój budownictwa, zaśmiecanie, niszczenie terenu przez quady itp. Więcej: <https://www.zpkww.pl/parki/rogalinski-park-krajobrazowy/>

Pomnik Historii w Rogalinie, utworzony w 2018 roku, obejmował początkowo zespół pałacowy z ogrodem i parkiem oraz kościół z mauzoleum Raczyńskich. W 2020 roku włączono do niego także rozległe tereny dawnego majątku ziemskiego, dzięki staraniom **Fundacji im. Raczyńskich**, o charakterze wieczystym. Została ona **założona w 1991 roku przez hrabiego Edwarda Bernarda Raczyńskiego** (1891-1993). Jej działalnością kieruje wieloosobowy zarząd, składający się z **pracujących honorowo powierników, głównie członków rodziny Raczyńskich** (w tym córka fundatora, Katarzyna Raczyńska oraz wnuczka i wnuk fundatora, Cecylia i Xawery Rey). Swoje cele fundacja realizuje głównie za pomocą należącej do niej spółki z o.o. „Majątek Rogalin”. **Zgodnie ze statutem, fundacja „zapewnia ochronę zabytków Wielkopolski i dba o ochronę przyrody i popularyzację krajobrazu historycznego**, ze szczególnym uwzględnieniem Rogalina oraz innych okolic i miejscowości związanych z rodziną Raczyńskich [...] **popularyzuje w kraju i za granicą zasługi rodu Raczyńskich dla kultury, nauki, przyrody i gospodarki narodowej”**. Więcej informacji: <http://fundacjaraczyńskich.pl/o-fundacji>

Najbardziej zasłużeni dla Rogalina i Wielkopolski członkowie rodu Raczyńskich:

Kazimierz Raczyński (1739–1824), starosta generalny wielkopolski i marszałek koronny, fundator **pałacu w Rogalinie** oraz **Odwachu** na Starym Rynku w Poznaniu.

Edward Raczyński (1786–1845) i **Atanazy Raczyński** (1788–1874), dwaj wnukowie Kazimierza, zainicjowali budowę **Kanału Mosińskiego**. **Edward**, aktywnie wspierany przez żonę **Konstancję** (1781–1852, tłumaczkę i ilustratorkę), był także **wydawcą** i autorem ważnych dla kultury polskiej książek, twórcą słynnej **Biblioteki Raczyńskich** (jedna z pierwszych i najlepszych bibliotek publicznych w zaborze pruskim), nowatorskim przedsiębiorcą rolnym, fundatorem i twórcą koncepcji **kościół z mauzoleum Raczyńskich** w Rogalinie (budowa 1817-1820, benedykcja 1821), inicjatorem budowy ul. Nowej w Poznaniu (obecnie Paderewskiego) oraz **Złotej Kaplicy** w poznańskiej katedrze. Współfinansował m.in. pierwszy wodociąg w Poznaniu i Szpital Przemienienia Pańskiego.

Edward Aleksander Raczyński (1847–1926), wnuk Edwarda, **kolekcjoner i mecenas** sztuk pięknych, protektor m.in. Jacka Malczewskiego, zasłużony członek Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie, twórca **Galerii Rogalińskiej** – zbioru malarstwa polskiego i obcego przełomu XIX i XX wieku.

Edward Bernard Raczyński (1891–1993), **dyplomata**, m.in. ambasador RP w Londynie i minister spraw zagranicznych, **Prezydent RP na uchodźstwie**. W 1942 roku przedstawił aliantom pierwszy szczegółowy raport o Holokauście, oparty na mikrofilmach Jana Karskiego.